Marc d'actuació dels CREDA: Criteris i objectius d'intervenció

ÍNDEX

INDEX	
	Pàgina
Presentació	3
Introducció	4
Atomaiá ala alumnas de O. 2 anus	0
Atenció als alumnes de 0-3 anys	8
Atenció als alumnes 3-16 anys	13
Document 1: Criteris d'intervenció en el llenguatge	15
d'alumnes escolaritzats en el segon cicle d'educació infantil i en les etap d'educació primària i secundària obligatòria.	es
Document 2: Blocs d'intervenció en el llenguatge	18
d'alumnes escolaritzats en el segon cicle d'educació infantil i en les etapes d'educació primària i secundària obligatòria.	
Atenció als alumnes de 3-6 anys	27
Atenció als alumnes de 6-12 anys	34
Atenció als alumnes de 12-16 anys	41
Atenció als alumnes en ensenyament postobligatori	46

PRESENTACIÓ

El Decret 155/1994, de 28 de juny, pel qual es regulen els serveis educatius del Departament d'Ensenyament, estableix, entre d'altres, les funcions corresponents als Centre de Recursos Educatius per a Deficients Auditius (CREDA). El desenvolupament d'aquestes funcions en les diferents realitats de cadascun dels CREDA estava faltat d'una orientació tècnica que garantís una línia comuna en l'oferta d'aquests serveis.

Amb aquesta voluntat va néixer el document que ara us presentem, un document de caràcter tècnic, que es situa entre el contingut normatiu abans esmentat i la concreció dels plans de treball adaptats a les diferents necessitats existents.

Aquest document estableix unes línies bàsiques, un marc comú, per a tots els CREDA, en l'atenció als centres docents i l'alumnat i llurs famílies. Aquest marc comú delimita les àrees d'intervenció en què cal centrar les tasques desenvolupades i per a cadascuna d'aquestes àrees uns objectius clau i les actuacions que els fan possibles.

En aquesta presentació és obligat el reconeixement a l'esforç dels professionals dels CREDA, per tal d'arribar a aquest document unitari que vol col·laborar en l'assoliment d'un objectiu també compartit per tots, oferir un servei de qualitat. A aquest reconeixement l'acompanya la voluntat responsable de donar continuïtat a aquesta línia de treball encetada amb nous documents de treball orientats a facilitar la col·laboració amb d'altres serveis educatius i els mateixos centres docents.

INTRODUCCIÓ

Aquest document estableix un marc comú per a tots els CREDA en l'atenció als centres docents i l'alumnat i llurs famílies. Establir aquest marc comú té com a objectiu donar resposta a tots aquells alumnes amb dificultats lingüístiques que interfereixen en el seu desenvolupament personal, social i curricular.

La principal característica d'aquest marc comú és la de plantejar la intervenció dels CREDA no tant a partir de les característiques d'aquestes dificultats, sinó de les necessitats educatives que aquestes generen en els alumnes.

Aquest marc d'intervenció fa referència al segon cicle d'educació infantil i a les etapes d'ensenyament obligatori, però en el cas dels alumnes sords, i per la incidència de la sordesa en l'adquisició del llenguatge i en l'accés a la informació i als aprenentatges, aquest àmbit s'ha ampliat al 1r cicle d'educació infantil i a l'ensenyament postobligatori.

Aquesta intervenció diferenciada pel que fa als alumnes sords és determinada per l'especificitat de les seves necessitats educatives. Així, en el cas dels infants de 0 a 3 anys, tot i que els Centres de Desenvolupament i Atenció Primerenca (CDIAP) siguin els responsables de l'atenció dels nens d'aquestes edats, les necessitats tan específiques d'aquests alumnes justifiquen la intervenció des del CREDA en diferents àrees: valoració audiològica i adaptació protètica, valoració lingüística, atenció logopèdica amb recursos específics i altres. En el cas de l'ensenyament postobligatori, s'ha arribat a definir el model d'intervenció del CREDA en aquesta etapa, un model que pretén donar una resposta ajustada a les necessitats educatives dels alumnes sords.

El document s'estructura al voltant de tres eixos:

- 1. Àmbit d'aplicació
- 2. Àrees d'intervenció
- 3. Alumnes a qui va dirigit

1. Àmbit d'aplicació:

El document respecta la mateixa organització del sistema educatiu per etapes educatives. Així, les diferents intervencions fan referència a les etapes següents:

- Primer cicle d'educació infantil (0-3 anys).
- Segon cicle d'educació infantil (3-6 anys).
- Educació primària (6-12 anys).
- Educació secundària obligatòria (12-16 anys).
- Educació postobligatòria.

2. Àrees d'intervenció:

Els objectius d'intervenció i les actuacions a realitzar per assolir-los, s'han agrupat a partir de la definició de diferents àrees d'intervenció:

- Valoració audiològica i audioprotètica.
- Valoració lingüística.
- Atenció logopèdica.
- Atenció a les famílies.
- Atenció als centres.
- Relació amb altres serveis.
- * En el primer cicle d'educació Infantil s'hi ha inclòs un apartat nou: Planificació d'actuacions.

3. Alumnes a qui va dirigit:

S'ha descrit a quins alumnes fan referència les diferents actuacions.

- Tal com s'ha esmentat anteriorment, en les dues franges corresponents al primer cicle d'educació infantil i educació postobligatòria, els objectius i actuacions van dirigits únicament als alumnes sords.
- En la franja del segon cicle d'educació infantil i de l'ensenyament obligatori, s'ha definit quin són els alumnes tributaris d'una atenció logopèdica des del CREDA.

Per a aquesta definició, s'ha fugit d'etiquetes diagnòstiques i s'ha partit d'aquells comportaments lingüístics bàsics que poden tenir una influència negativa en el desenvolupament personal, social i curricular dels alumnes.

Per tal com aquests comportaments tenen una connotació diferent segons l'edat en què es produeixen, i també segons el motiu que els causa, s'han tingut en compte aquestes variables a l'hora de determinar les actuacions a portar a terme amb aquests alumnes des de la intervenció en el llenguatge.

Així, l'anàlisi de les diferents variables determina, en primera instància, si aquella dificultat pot ser atesa a partir dels recursos dels mateixos centres educatius o bé cal la utilització de recursos més específics, com ara els que es poden oferir des del CREDA. La guia per a aquesta anàlisi és el que en aquest document s'anomena "Criteris per a la intervenció en el llenguatge", i es basa en els diferents comportaments lingüístics clau que es poden trobar en els alumnes d'aquest període educatiu.

Un cop determinat des d'on es dóna resposta als alumnes amb dificultats de llenguatge, el segon pas és determinar el tipus d'intervenció més ajustat per tal de modificar un comportament lingüístic inadequat que interfereix en el desenvolupament de l'alumne. La descripció de com ha de ser la intervenció a partir de l'anàlisi de variables és el que es troba en el document "Bloc d'intervenció en el llenguatge".

En definitiva, doncs, en aquest marc comú per als CREDA es pretén definir quin és l'àmbit d'intervenció del servei, com ha de ser aquesta intervenció i qui és el tributari d'aquesta atenció.

ÀREES D'INTERVENCIÓ	OBJECTIUS	ACTUACIONS
A. VALORACIÓ AUDIOLÒGICA I AUDIOPROTÈTICA	1. Valorar la capacitat auditiva dels nens i nenes adreçats pels serveis mèdics o socials per confirmar una pèrdua auditiva neurosensorial i/o conductiva crònica.	1.1 Exploració i valoració audiològica per determinar la capacitat auditiva i completar el diagnòstic de sordesa realitzat pels serveis mèdics.
		1.2 Derivació als serveis mèdics per iniciar el procés de protetització, en cas de confirmació de pèrdua auditiva. Si no es confirma la pèrdua, cal retornar el cas als serveis mèdics.
	2. Prescriure i adaptar les pròtesis auditives en aquells alumnes que el grau de pèrdua així ho faci necessari.	2.1 Derivació per a la protetització a partir de la prescripció realitzada al Centre de Recursos Educatius per a Deficients Auditius (CREDA).
	3. Valorar periòdicament l'ajustament dels audiòfons per adequar-lo a la capacitat auditiva de l'infant.	3.1 Exploració i valoració periòdica de la capacitat auditiva per tal de precisar el diagnòstic.
		3.2 Adaptació, ajust i control periòdic de les pròtesis auditives.
B. VALORACIÓ LINGÜÍSTICA	Valorar les habilitats comunicatives i lingüístiques dels nens i nenes dels quals s'ha confirmat l'existència de pèrdua auditiva.	1.1 Observació del comportament comunicatiu i lingüístic del nen/a.
	2. Valorar el nivell maduratiu de l'infant en relació amb l'objectiu anterior.	2.1 Observació i anàlisi multidisciplinaris del comportament maduratiu de l'infant.

ÀREES D'INTERVENCIÓ	OBJECTIUS	ACTUACIONS
C. PLANIFICACIÓ DE LES POSSIBLES ACTUACIONS	Organitzar la intervenció a partir de les valoracions auditiva/protètica, lingüística i psicopedagògica.	1.1 Presa de decisions a partir de les dades obtingudes: 1.1.1 Modalitat d'intervenció 1.1.2 Establir criteris d'intervenció entre el CREDA i el Centre de Desenvolupament i Atenció Primerenca (CDIAP).
D. ATENCIÓ LOGOPÈDICA	1.Garantir, d'acord amb el CDIAP corresponent, que els nens/nenes amb pèrdua auditiva neurosensorial rebin atenció logopèdica específica.	1.1 Elaboració del programa logopèdic: 1.1.1 Estimulació de la comunicació i el llenguatge: llengua oral i llengua de signes d'acord amb la modalitat triada. 1.1.2 Educació auditiva 1.1.3 Producció de la veu. 1.2 Atenció a l'alumne i/o a la seva família amb la utilització de recursos específics.

ÀREES D'INTERVENCIÓ	OBJECTIUS	ACTUACIONS
E. ATENCIÓ A LES FAMÍLIES	1. Acollir les famílies.	1.1 Presentació del CREDA i dels serveis que ofereix.
	2. Donar als pares totes aquelles informacions i coneixements que els puguin ser útils per comprendre la realitat del seu fill sord, com també les seves dificultats i capacitats.	2.1. Informació del procés de valoració audiològica i protètica. 2.2 Informació del procés de valoració lingüística i evolutiva. 2.3 Planificació de l'atenció i periodicitat dels controls. 2.4 Informació i assessorament sobre: La sordesa i les seves implicacions. Comunicació i llenguatge. Opcions comunicatives. Pròtesis auditives. Recursos tècnics específics. Associacions de pares i mares de nens sords. Altres recursos i serveis pertinents.
	3. Donar pautes d'actuació per ajudar a desenvolupar la comunicació i el llenguatge del seu fill/a.	3.1 Treball conjunt família - nen/a - CREDA.

ÀREES D'INTERVENCIÓ	OBJECTIUS	ACTUACIONS
F. ATENCIÓ ALS CENTRES (escola bressol)	Ajudar els centres educatius a organitzar i donar la millor resposta educativa a les necessitats específiques de l'infant amb sordesa.	1.1. Informació sobre: 1.1.1. El procés de valoració audiològica, protètica i lingüística. 1.1.2. L'organització conjunta de l'atenció i dels recursos materials, educatius i humans. 1.1.3. Aspectes específics com: La sordesa i les seves implicacions. Comunicació i llenguatge. Ús i manteniment de la pròtesi. Estratègies comunicatives. 1.2 Seguiment de l'evolució de l'alumne. 1.3 Treball conjunt CREDA - mestre/a o educador/a. 1.4 Treball conjunt de l'escola bressol i el CREDA amb els pares.

La intervenció en el llenguatge dels alumnes escolaritzats en el segon cicle d'educació infantil i en les etapes d'educació primària i secundària obligatòria, segueix les pautes establertes en els dos documents següents, que són el marc general de referència.

El contingut d'ambdós documents és el següent:

- Document 1: Criteris d'intervenció en el llenguatge d'alumnes escolaritzats en els cicles i etapes esmentats. Aquests criteris permeten assignar a cada alumne un bloc concret d'intervenció adequat a les seves necessitats.
- Document 2: Descripció dels blocs d'intervenció.

DOCUMENT 1

Criteris d'intervenció en el llenguatge d'alumnes escolaritzats en el segon cicle d'educació infantil i en les etapes d'educació primària i secundària obligatòria

Criteris d'intervenció en el llenguatge d'alumnes escolaritzats en el segon cicle d'educació infantil i en les etapes d'educació primària i secundària obligatòria

Aquest document, de forma esquemàtica, orienta sobre les actuacions que caldria realitzar davant els alumnes amb trastorns del llenguatge o la comunicació escolaritzats en els cicles i etapes esmentats.

En tot, aquests criteris segueixen la línia central del document general i que es podria sintetitzar en els dos punts següents:

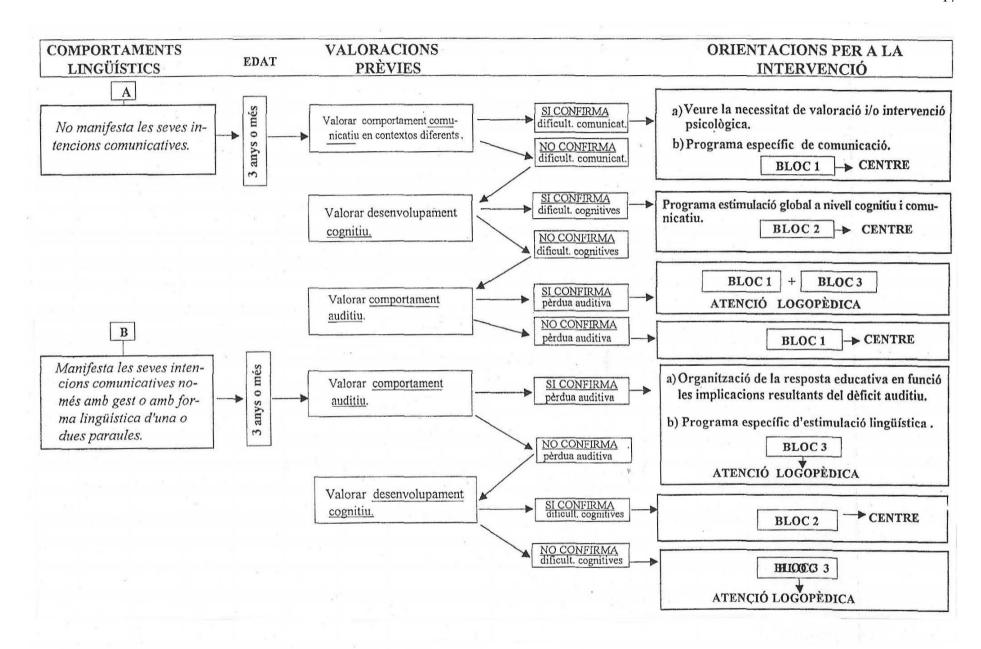
- 1. La intervenció en el llenguatge dels alumnes s'ha de produir en funció de les necessitats educatives que els retards o trastorns del llenguatge o la comunicació generen.
- 2. Aquesta intervenció s'ha de produir en el marc més normalitzat possible, i per tant, caldrà l'ús de recursos propis del centre en un primer moment per, de forma gradual, utilitzar recursos específics com ara l'atenció logopèdica a càrrec d'especialistes dels Centres de Recursos Educatius per a Deficients Auditius (CREDA).

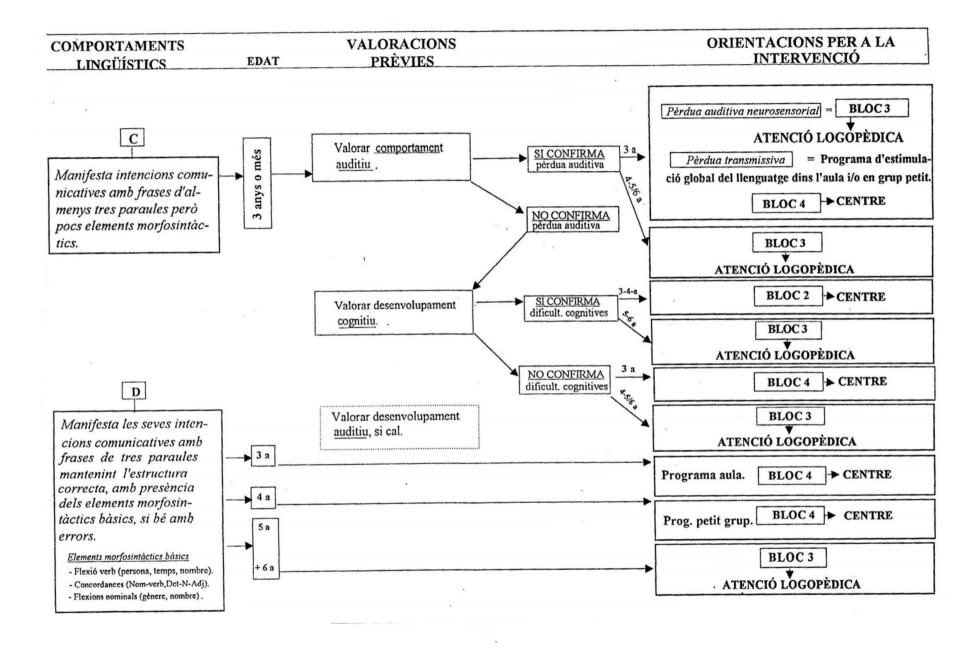
Igualment convé assenyalar que els criteris d'intervenció en el llenguatge parteixen no tant de l'etiquetatge diagnòstic com de l'avaluació descriptiva dels comportaments lingüístics que presenten els alumnes i les fites comunicatives que tenen assolides.

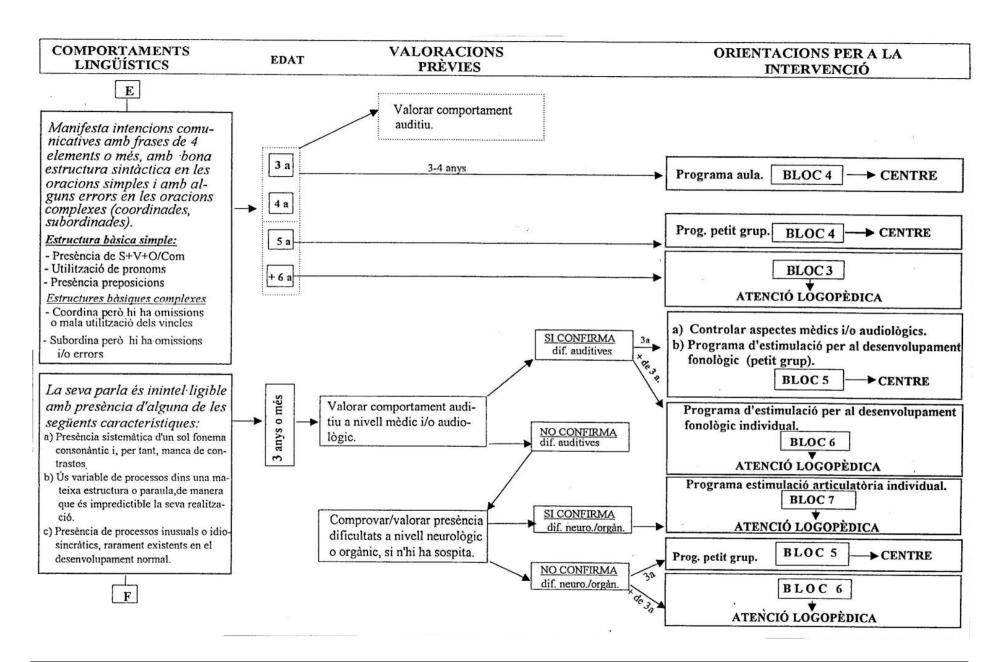
L'estructura que segueix la presentació dels criteris esmentats és la següent:

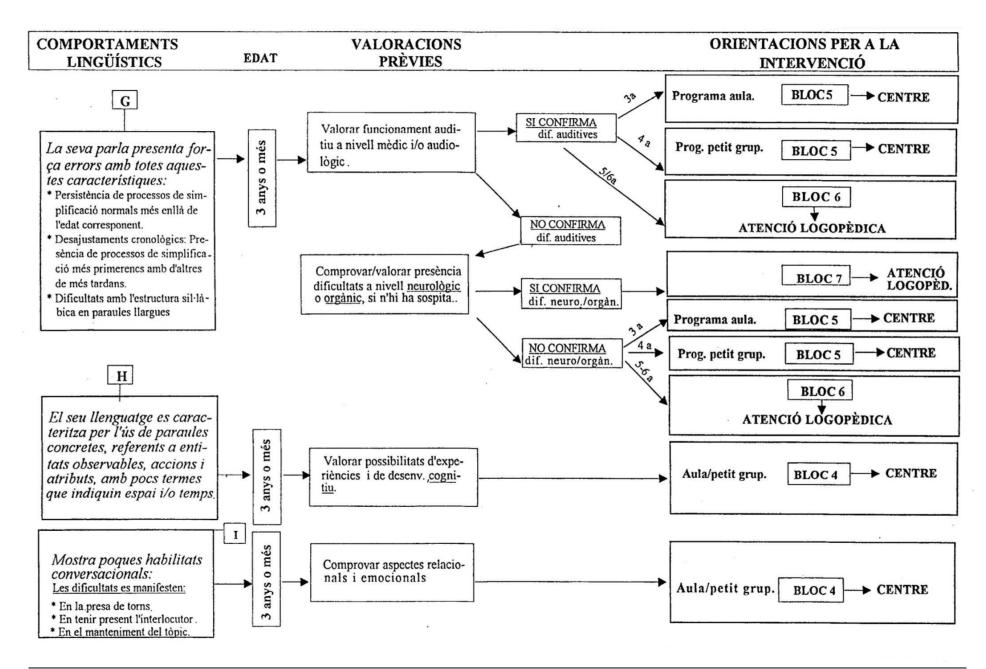
- 1. En primer lloc, es presenten sistematitzats fins a 8 comportaments lingüístics diferents designats amb lletres que van de la "A" a la "I".
- 2. En segon lloc, es presenta l'edat cronològica com a indicador de referència.
- 3. En tercer lloc, s'indiquen les valoracions prèvies que convindria dur a terme.

4. En funció dels resultats d'aquestes valoracions s'indiquen altres valoracions complementàries o directament es realitzen orientacions per a la intervenció. En aquestes orientacions s'indica, en tots els casos el bloc d'intervenció que hi correspondria. Aquests blocs, numerats de l'1 al 7, són descrits amb més detall al document 2.

DOCUMENT 2 Blocs d'intervenció en el llenguatge

Blocs d'intervenció en el llenguatge

El contingut d'aquest document 2 pretén descriure, a grans trets, els blocs d'intervenció en el llenguatge en què es concretaven els criteris continguts en el document 1.

Cadascun dels blocs es presenten numerats de l'1 al 7, d'acord amb el que apareixia en el document relatiu a criteris d'intervenció.

Per a cada bloc s'especifiquen els apartats següents:

- 1. Alumnes a qui va adreçat
- 2. Actuacions prèvies
- 3. Nom del programa

Objectius del programa

Trets bàsics

Recursos necessaris per a la seva aplicació

BLOC 1		
1. ALUMNES A QUI VA ADREÇAT	Alumnes que tenen dificultats importants en la seva relació amb els altres. Les dificultats de comunicació són resultat d'aquests problemes i, per tant, cal actuar sobre el que les motiva abans que sobre la conseqüència.	
2. <u>ACTUACIONS PRÈVIES</u>	Recollir informació i realitzar una valoració psicològica que aportin informació que justifiqui la no-intenció comunicativa de l'alumne. Aquesta actuació és bàsica en vista al posterior treball a nivell de llenguatge. L'objectiu d'aquesta actuació és identificar les conductes o actituds que dificulten el desenvolupament comunicatiu i lingüístic de l'alumne per tal de prendre decisions que l'afavoreixin i facilitin.	
3. PROGRAMA ESPECÍFIC DE COMUNICACIÓ		
3.1. Objectiu del programa	Desenvolupar necessitats comunicatives i facilitar-ne l'expressió mitjançant la interacció qualitativa en contextos diferents i variats.	
3.2. Trets bàsics	L'èmfasi del programa recau en la facilitació al màxim de l'expressió de les pròpies intencions comunicatives amb independència de la forma en què es manifestin. <u>Implica:</u> Un entorn que creï necessitats comunicatives i que en permeti, al màxim, l'expressió. La participació de tota la comunitat escolar (mestres-tutors, mestres especialistes, companys, monitors de menjadors) i de la família (pares, germans, avis), ja que cal cuidar la seva aplicació en tots els contextos (aula, pati, menjador, casa, esplai).	
3.3 Recursos per a la seva aplicació	Els propis del centre.	

BLOC 2		
1. ALUMNES A QUI VA ADREÇAT	Alumnes que tenen un coneixement limitat de l'entorn, ja sigui perquè han tingut molt poques experiències o perquè el seu ritme de desenvolupament és més lent. Les importants dificultats de comunicació que presenten poden ser causades per la interacció entre un baix nivell cognitiu i un entorn poc estimulador.	
2. <u>ACTUACIONS PRÈVIES</u>	Valorar el desenvolupament cognitiu. Avaluar el desenvolupament cognitiu de l'alumne i identificar i analitzar les variables ambientals que incideixen en el desenvolupament global de l'infant.	
3. PROGRAMA D'ESTIMULACIÓ GLOBAL		
3.1. Objectiu del programa	Facilitar el desenvolupament cognitiu i comunicatiu mitjançant la planificació d'actuacions que facilitin l'accés a moltes experiències, respectant el ritme i l'estil d'aprenentatge de l'alumne, facilitant un marc ric en llenguatge, adoptant estratègies lingüístiques adequades i creant entorns que permetin la interacció i la comunicació.	
3.2. Trets bàsics	L'èmfasi del programa recau en la planificació del màxim d'experiències que estimulin el desenvolupament cognitiu i en la facilitació de l'expressió de les pròpies intencions comunicatives amb independència de la forma en què es manifestin. Implica: Un entorn que creï necessitats comunicatives i que en permeti, al màxim, l'expressió. La participació de tota la comunitat escolar (mestres tutors, mestres especialistes, companys, monitors de menjadors) i de la família (pares, germans, avis), ja que cal cuidar la seva aplicació en tots els contextos (aula, pati, menjador, casa, esplai). La facilitació, al màxim, d'experiències que estimulin la iniciativa i la participació de l'alumne.	
3.3 Recursos per a la seva aplicació	Els propis del centre.	

BLOC 3		
1. ALUMNES A QUI VA ADREÇAT	Alumnes que mostren intencions i habilitats comunicatives però que no disposen d'un codi oral prou desenvolupat per a utilitzar-lo.	
2. <u>ACTUACIONS PRÈVIES</u>	Avaluar el comportament auditiu. Avaluar el desenvolupament cognitiu per tal d'identificar si el baix desenvolupament de les competències lingüístiques és resultat del retard en el desenvolupament global.	
3. PROGRAMA ESPECÍFIC D'ESTIMULACIÓ LINGÜÍSTICA		
3.1. Objectiu del programa	Facilitar l`ús del llenguatge mitjançant la interacció qualitativa en diferents i variats contextos per tal que permetin l'adquisició progressiva d'estructures lingüístiques.	
	L èmfasi del programa recau en una planificació dels aspectes lingüístics que cal treballar en un entorn comunicatiu i amb un input ric que utilitzi les estratègies facilitadores del maternatge. És un programa que treballa les estructures lingüístiques de forma individual, però que té present i planifica la generalització en l'entorn tant escolar com familiar.	
3.2. Trets bàsics	Implica:	
	Un entorn que creï necessitats comunicatives i que en permeti, al màxim, l'expressió. La participació de tota la comunitat escolar (mestres tutors, mestres especialistes, companys, monitors de menjadors) i de la família (pares, germans, avis), ja que cal cuidar la seva aplicació en tots els contextos (aula, pati, menjador, casa, esplai).	
3.3 Recursos per a la seva aplicació	Logopeda i els propis del centre.	

BLOC 4		
1. ALUMNES A QUI VA ADREÇAT	Alumnes que mostren intencions i habilitats comunicatives i disposen d'un codi oral si bé el seu desenvolupament lingüístic és retardat amb referència als seus companys de la mateixa edat.	
2. <u>ACTUACIONS PRÈVIES</u>	Valorar les condicions de l'entorn (familiar, escolar i social) per identificar les situacions de desequilibri que influeixen en el retard en el desenvolupament lingüístic.	
3. PROGRAMA D'ESTIMULACIÓ GLOBAL DEL LLENGUATGE DINS L'AULA I/O EN PETIT GRUP		
3.1. Objectiu del programa	Facilitar el desenvolupament lingüístic i comunicatiu, creant entorns i condicions comunicatives que els facilitin i donant ajuda en aquells aspectes que presenten més dificultat d'adquisició.	
3.2. Trets bàsics	L'èmfasi del programa recau en una planificació dels aspectes lingüístics que cal treballar en un entorn comunicatiu i amb un input ric que utilitza les estratègies facilitadores del maternatge. És un programa que treballa en l'àmbit de <u>petit grup</u> si les dificultats que presenten estan molt allunyades de les de la majoria dels seus companys, o dins <u>l'aula</u> si són molt properes a l'evolució dels seus companys. Cal una planificació concreta pel que fa a les estructures, però, tenint present la generalització en l'entorn tant escolar com familiar. <u>Implica</u>:	
	La participació de la família per facilitar-ne la seva generalització en tots els contextos.	
3.3 Recursos per a la seva aplicació	Els propis del centre.	

BLOC 5			
1. ALUMNES A QUI VA ADREÇAT	Alumnes que mostren una estructuració del llenguatge força correcta o bé amb un petit retard respecte dels seus companys però amb errors a nivell fonològic que fan que la seva parla sigui poc intel·ligible. Sovint els errors en el nivell de sistema fonològic abracen un espectre tan ampli que fa difícil la seva evolució sense una actuació sistemàtica.		
2. <u>ACTUACIONS PRÈVIES</u>	Valorar el comportament auditiu. En el cas de sospita d'hipoacúsia transmissiva cal adreçar l'alumne a l'ORL abans de l'exploració audiològica al CREDA.		
3. PROGRAMA D'ESTIMULACIÓ PER	3. PROGRAMA D'ESTIMULACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT FONOLÒGIC DINS L'AULA I/O EN PETIT GRUP		
3.1. Objectiu del programa	Afavorir l'organització del sistema fonològic (prenent com a base el treball d'oposicions fonològiques).		
3.2. Trets bàsics	Es tracta d'un programa sistemàtic i continuat d'aplicació a l'aula i/o en petit grup. <u>Característiques</u> Inicialment la intervenció es centra, sobretot, en els aspectes receptius (alerta, atenció, discriminació auditiva) tot deixant un marge de temps entre la recepció i l'expressió. El programa segueix les pautes evolutives i es basa en el sistema d'oposicions fonològiques.		
3.3 Recursos per a la seva aplicació	Els propis del centre (mestre tutor, mestre de suport, mestre d'educació especial).		

BLOC 6			
1. ALUMNES A QUI VA ADREÇAT	Alumnes la parla del quals presenta molts errors a nivell fonològic fent que aquesta sigui inintel·ligible. Aquests errors poden afectar els aspectes morfosintàctics del llenguatge.		
2. <u>ACTUACIONS PRÈVIES</u>	Valorar el comportament auditiu. En el cas de sospita d'hipoacúsia transmissiva cal adreçar l'alumne a l'ORL abans de l'exploració audiològica al CREDA. Valorar el funcionament de l'aparell bucofonador.		
3. PROGRAMA INDIVIDUAL PER	3. PROGRAMA INDIVIDUAL PER AL DESENVOLUPAMENT FONOLÒGIC		
3.1. Objectiu del programa	Estimular l'organització del sistema fonològic per tal d'ajudar-lo a establir contrastos i a eliminar la inestabilitat.		
3.2. Trets bàsics	Es tracta d'un programa molt específic a desenvolupar a nivell individual. Característiques Inicialment la intervenció es centra, sobretot, en els aspectes receptius (alerta, atenció, discriminació auditiva), tot deixant un marge de temps entre la recepció i l'expressió. El programa segueix les pautes evolutives i es basa en el sistema d'oposicions fonològiques.		
3.3 Recursos per a la seva aplicació	Logopeda.		

BLOC 7		
1. ALUMNES A QUI VA ADREÇAT	Alumnes que tenen associades dificultats a nivell neurològic i orgànic que dificulten la producció de la parla.	
2. <u>ACTUACIONS PRÈVIES</u>	Aquest programa queda supeditat a l'actuació des d'altres àmbits (mèdics).	
3. PROGRAMA INDIVIDUAL D'ESTIMULACIÓ ARTICULATÒRIA		
3.1. Objectiu del programa	Ajudar al desenvolupament fonològic a partir del treball articulatori.	
3.2. Trets bàsics	Es tracta d'un programa que fa incidència bàsicament en els aspectes pràxics. Amb tot, cal tenir molta cura a no caure en intervencions de tipus estàtic sense tenir en compte que l'articulació també té una fonamentació interna en un sistema organitzatiu de fonemes.	
3.3 Recursos per a la seva aplicació	Logopeda en un període inicial.	

ÀREES D'INTERVENCIÓ	OBJECTIUS	ACTUACIONS
A. VALORACIÓ AUDIOLÒGICA I AUDIOPROTÈTICA	1. Valorar la capacitat auditiva dels nens i nenes adreçats pels serveis mèdics o socials per confirmar una pèrdua auditiva neurosensorial i/o conductiva crònica.	
	2. Valorar la capacitat auditiva dels alumnes derivats pels EAP quan hi ha sospita de pèrdua auditiva.	2.1. Exploració i valoració audiològica inicial per determinar la capacitat auditiva. 2.2. En el cas de confirmar-se dificultats, derivar-ho al servei mèdic per realitzar el diagnòstic de sordesa i/o altres actuacions.
	3. Prescriure i adaptar les pròtesis auditives en aquells alumnes que el grau de pèrdua així ho faci necessari.	
	4. Valorar periòdicament l'ajustament dels audiòfons per tal d'adequar-los a la capacitat auditiva de l'alumne/a.	
	5. Valorar periòdicament la capacitat auditiva dels nens/nenes ja diagnosticats amb pèrdua auditiva neurosensorial i/o conductiva crònica.	mínim de 3 cops l'any, en el cas dels

ÀREES D'INTERVENCIÓ	OBJECTIUS	ACTUACIONS
B. VALORACIÓ LINGÜÍSTICA	1. Col·laborar amb l'EAP en el moment d'elaboració del dictamen dels alumnes sords.	
	2. Valorar les habilitats comunicatives i lingüístiques dels alumnes amb dictamen creditors de rebre atenció logopèdica.	2.1. Recollida d'informació. 2.2. Valoració del comportament comunicatiu i lingüístic.
	3. Valorar les habilitats comunicatives i lingüístiques dels alumnes escolaritzats, derivats pels EAP.	3.1. Recollida de la documentació utilitzada pels EAP per fer la demanda. 3.2. Valoració del comportament comunicatiu i lingüístic dels alumnes a partir de la documentació rebuda. 3.3. Orientacions per a la planificació de la intervenció: Assignació del Bloc d'intervenció adequat a cada cas.
	4. Valorar l'evolució comunicativa i lingüística dels alumnes atesos pel CREDA.	4.1 Seguiment de l'evolució comunicativa i lingüística dels alumnes atesos per tal d'adequar la programació i l'atenció a les necessitats educatives que presenta. 4.2 Avaluació del comportament comunicatiu i lingüístic de l'alumne per tal de determinar la continuïtat de la intervenció logopèdica.

5. Valorar, en el cas dels alumnes sords, la	5.1.	Avaluació	psicopedagògica	per	tal
incidència dels aspectes lingüístics en el procés educatiu d'aquests alumnes.	l d'ade	equar l'atend	ció.		

ÀREES D'INTERVENCIÓ	OBJECTIUS	ACTUACIONS
C. ATENCIÓ LOGOPÈDICA	1. Donar atenció logopèdica a aquells alumnes que en són creditors d'acord amb els criteris per a la intervenció en el llenguatge i en funció dels recursos existents a la zona.	1.1.1 Planificació de l'atenció:modalitat comunicativa,

ÀREES D'INTERVENCIÓ OBJECTIUS ACTUACIONS

D. ATENCIÓ A LES FAMÍLIES	1. Acollir les famílies d'alumnes de nova atenció.	1.1 Presentació del CREDA i dels serveis que ofereix.
	2. Informar als pares de les necessitats específiques del seu fill/a i de les repercussions en els aprenentatges escolars.	2.2 Informació de la planificació i periodicitat
	3. Informar als pares dels recursos i serveis existents per atendre el seu fill/a.	3.1 Informació sobre els recursos i serveis pertinents.3.2. Informació sobre associacions que els puguin ser d'interès (associacions de sords, d'implantats coclears).
	4. Informar als pares periòdicament de l'evolució del seu fill/a.	4.1. Informació de l'evolució del seu fill/a i de la temporalització de la intervenció logopèdica.

ÀREES D'INTERVENCIÓ	OBJECTIUS	ACTUACIONS

E. ATENCIÓ ALS CENTRES

1. Col·laborar amh els conjuntament amb l'EAP, per organitzar la 1.2 Informació al claustre, en el cas dels millor resposta educativa a les necessitats alumnes amb pèrdua auditiva, sobre el específiques de l'alumne atès.

- 2. Assessorar els equips docents sobre 2.1. criteris per а ajustaments curriculars i sobre els ajuts 2.2. Aportació de criteris per a tècnics necessaris.
- L'alumne.
- 4. Col·laborar amb l'EAP en l'elaboració d'un 4.1. Elaboració d'un document d'informació pla d'actuacions preventives en llenguatge per als EAP sobre: oral adrecat al segon cicle d'educació infantil.

- centres, 1.1 Presentació del servei CREDA.
 - dèficit i aspectes bàsics a tenir en compte en la comunicació i la relació amb l'alumne.
 - 1.3. Intercanyi d'informació sobre les actuacions ja realitzades amb l'alumne per part del centre, de l'EAP i del CREDA.
 - 1.4 Organització conjunta de l'atenció i dels recursos materials, didàctics i humans.
- Assessorament linaüístic les adaptacions i/o psicopedagògic, conjuntament amb els EAP. adaptacions i modificacions curriculars.
 - 2.3. Facilitació d'estratègies metodològiques i comunicatives.
- 3. Fer el seguiment de l'evolució de 3.1. Treball sistemàtic amb els tutors i especialistes del centre.
 - - l'adquisició del llenguatge,
 - les dificultats en l'adquisició,
 - afavoridors del els aspectes desenvolupament del llenguatge,
 - les orientacions sobre el tractament de llenguatge oral a les aules d'educació infantil per tal que els professionals dels EAP puguin assessorar els centres sobre aquests aspectes.
 - 4.2 Aportació de pautes d'observació que facilitin la detecció de dificultats.

ÀREES D'INTERVENCIÓ	OBJECTIUS	ACTUACIONS
F. RELACIÓ AMB ALTRES SERVEIS	1. Establir pautes de col·laboració entre el CREDA i els EAP.	1.1. Concretar les tasques a realitzar per cadascun dels serveis 1.2. Unificar criteris d'actuació pel que fa a: - modalitat comunicativa, - escolarització de l'alumne, - criteris d'agrupament, - planificació dels recursos educatius, - actuacions amb la família.
	2. Establir pautes de col·laboració entre el CREDA i els diferents serveis socials i mèdics que intervenen en l'atenció de l'alumne.	2.1. Concretar les tasques a realitzar per cadascun dels serveis.

"					
ATENCIO	ALS	ALUM	NES D	E 6-1	2 ANYS

ÀREES D'INTERVENCIÓ	OBJECTIUS	ACTUACIONS
A. VALORACIÓ AUDIOLÒGICA I AUDIOPROTÈTICA	1. Valorar periòdicament la capacitat auditiva dels alumnes sords atesos.	1.1 Control de la capacitat auditiva. 1.2. Estimació qualitativa de les restes auditives i del seu ús.
	2. Valorar periòdicament l'ajustament dels audiòfons per adequar-lo a la capacitat auditiva de l'alumne.	
	3. Valorar la capacitat auditiva dels alumnes adreçats pels EAP quan hi ha sospita de pèrdua auditiva.	3.1. Exploració i valoració audiològica inicial per definir la capacitat auditiva.3.2 Derivació a l'especialista ORL quan calgui una solució mèdica.

ÀREES D'INTERVENCIÓ	OBJECTIUS	ACTUACIONS
B. VALORACIÓ LINGÜÍSTICA	lingüístiques dels alumnes derivats pels EAP i que puguin ser creditors de rebre atenció	1.1 Recollida de la documentació utilitzada pels EAP per fer la demanda. 1.2 Valoració del comportament lingüístic i comunicatiu de l'alumne a partir de la documentació rebuda. 1.3. Orientacions per a la planificació de la intervenció: assignació del Bloc d'intervenció adequat a les necessitats de l'alumne.
	2. Valorar l'evolució comunicativa i lingüística dels alumnes atesos pel CREDA.	2.1. Seguiment de l'evolució comunicativa i lingüística dels alumnes atesos per tal d'adequar l'atenció i programació a les necessitats educatives que presenta. 2.2. Avaluació del comportament comunicatiu i lingüístic de l'alumne per tal de determinar la continuïtat de la intervenció logopèdica.
	3. Valorar, en el cas dels alumnes sords, la incidència dels aspectes lingüístics en el procés educatiu d'aquests alumnes.	3.1. Seguiment psicopedagògic per tal d'adequar l'atenció.
	4. Valorar les habilitats comunicatives i lingüístiques dels alumnes amb dictamen creditors de rebre atenció logopèdica.	4.1 Valoració del comportament comunicatiu i lingüístic. 4.2. Elaboració de l'informe per adjuntar al dictamen d'inici de l'escolarització, de transició de primària a secundària o de canvi del tipus d'escolarització dels alumnes sords, especificant la modalitat comunicativa i el tipus d'escolarització que es consideren més

	adequats.

ÀREES D'INTERVENCIÓ OBJECTIUS ACTUACIONS

C. ATENCIÓ LOGOPÈDICA	1. Donar atenció logopèdica a aquells alumnes que en són creditors d'acord amb els criteris per a la intervenció del llenguatge i en funció dels recursos existents a la zona.	1.1.1. Planificació de l'atenció:
		1.2. Realització del pla d'actuació.1.3. Seguiment del pla d'actuació.

ÀREES D'INTERVENCIÓ	OBJECTIUS	ACTUACIONS

D. ATENCIÓ A LES FAMÍLIES 1. Acollir a les famílies d'alumnes de nova 1.1. Presentació del CREDA i dels serveis que ofereix. atenció i informar-los de les necessitats | 1.2. Informació del procés de valoració. 1.3. Informació de la planificació i periodicitat de específiques del seu fill/a. 1.4. Assessorament sobre pautes d'actuació per a les famílies amb relació al desenvolupament de les habilitats comunicatives i lingüístiques del seu fill/a. 2. Informar a les famílies d'alumnes de nova 2.1. Informació sobre el recursos i serveis pertinents. atenció dels recursos i serveis existents per 2.2. Informació sobre associacions que els puguin ser atendre el seu fill/a. d'interès (associacions de sords, d'implantats coclears...). 3.1. Informació sobre la valoració realitzada de 3. Informar periòdicament a les famílies l'evolució lingüística i comunicativa de l'alumne. sobre l'evolució del seu fill/a. 3.2. Informació sobre canvis possibles a introduir. 4. Col·laborar amb l'EAP en l'orientació a les 4.1. Informació sobre l'evolució del seu fill/a. 4.2. Informació sobre els ajustaments necessaris, pel famílies en el moment de canvi d'etapa i que fa a la intervenció, que es produiran a partir del informar-los de les modificacions en la canvi d'etapa: intervenció, si aquest fos el cas. - periodicitat de les sessions - tipus d'intervenció - modalitat d'escolarització: integració a temps total a l'aula ordinària, agrupaments específics... - tipus d'escolarització: ordinària, compartida o educació especial. - modalitat comunicativa: oral o bilingüe.

ÀREES D'INTERVENCIÓ	OBJECTIUS	ACTUACIONS
E. ATENCIÓ ALS CENTRES	1. Col·laborar amb els centres, conjuntament amb l'EAP, per organitzar la millor resposta educativa a les necessitats específiques de l'alumne atès.	1.2 Informació al claustre, en el cas dels
	2. Fer el seguiment de l'evolució de l'alumne.	2.1 Treball sistemàtic amb els tutors i especialistes que intervenen en l'alumne. 2.2 Assessorament als equips docents sobre ajuts tècnics i criteris per a les adaptacions i/o ajustaments curriculars.

ÀREES D'INTERVENCIÓ	OBJECTIUS	ACTUACIONS
F. RELACIÓ AMB ALTRES SERVEIS	1. Establir pautes de col·laboració entre el CREDA i els EAP.	1.1. Concretar les tasques a realitzar per cadascun dels serveis. 1.2. Unificar criteris d'actuació pel que fa a: - modalitat comunicativa, - escolarització de l'alumne, - criteris d'agrupament, - planificació dels recursos educatius, - actuacions amb la família.
	2. Establir pautes de col·laboració entre el CREDA i els diferents serveis socials i mèdics que intervenen en l'atenció de l'alumne.	

ATENCIO ALS	ALUMNES	DE 12-16	ANYS

ÀREES D'INTERVENCIÓ	OBJECTIUS	ACTUACIONS
A. VALORACIÓ AUDIOLÒGICA I AUDIOPROTÈTICA	1. Valorar periòdicament la capacitat auditiva dels alumnes sords atesos.	1.1. Control de la capacitat auditiva. 1.2. Estimació qualitativa de les restes auditives i del seu ús.
	2. Valorar periòdicament l'ajustament dels audiòfons per adequar-lo a la capacitat auditiva del noi/a.	
B. VALORACIÓ LINGÜÍSTICA	Valorar la incidència dels aspectes lingüístics en el procés educatiu dels alumnes atesos.	1.1 Seguiment de l'evolució lingüística dels alumnes atesos.1.2 Anàlisi de les conseqüències curriculars i socials del perfil lingüístic de l'alumne.

ÀREES D'INTERVENCIÓ	OBJECTIUS	ACTUACIONS
C. ATENCIÓ LOGOPÈDICA	1. Mantenir l'atenció logopèdica en aquells alumnes el comportament lingüístic dels quals ho demani, a fi de garantir que aprenguin estratègies i tècniques sobre l'ús del llenguatge oral i escrit que els facilitin l'accés a la informació i als aprenentatges.	Orientació als professionals. Seguiment de l'alumne.
D. ATENCIÓ A LES FAMÍLIES	1. Donar a les famílies totes aquelles informacions i coneixements que els puguin ser útils per comprendre l'evolució personal del seu fill en aquesta etapa.	1.2. Orientació, conjuntament amb l'EAP i

ÀREES D'INTERVENCIÓ	OBJECTIUS	ACTUACIONS
E. ATENCIÓ ALS CENTRES	conjuntament amb l'EAP, per organitzar la	1.1. Presentació del servei CREDA. 1.2. Informació al claustre, en el cas dels alumnes amb pèrdua auditiva, sobre el dèficit i aspectes bàsics a tenir en compte en la comunicació i la relació amb l'alumne. 1.3. Intercanvi d'informació de les actuacions realitzades amb l'alumne centre-EAP-CREDA, fins en aquell moment. 1.4. Organització conjunta de l'atenció i dels recursos materials, didàctics i humans. 1.5. Col·laboració amb el centre en el disseny d'estructures organitzatives que facilitin l'ús de l'LSC i l'accés al currículum a través d'aquesta llengua.
	2. Fer el seguiment de l'evolució de l'alumne.	2.1 Treball sistemàtic amb els tutors i especialistes del centre. 2.2. Assessorament als equips docents sobre ajuts tècnics i criteris per a les adaptacions i/o ajustaments curriculars.
		3.1. Participació en l'orientació, aportant aquelles dades específiques que puguin ser d'interès.

ÀREES D'INTERVENCIÓ	OBJECTIUS	ACTUACIONS

F. ALTRES SERVEIS	1. Establir canals de comunicació i coordinació entre el CREDA i els EAP.	1.1. Concretar les tasques a realitzar per cadascun dels serveis. 1.2. Unificar criteris d'actuació pel que fa a: modalitat comunicativa, criteris d'agrupament, escolarització de l'alumne, planificació dels recursos educatius, actuacions amb les famílies, el procés d'orientació acadèmica i/o professional
	2. Establir vies de comunicació i coordinació amb els diferents serveis dependents d'altres departaments (Treball, Benestar Social) i associacions que ofereixin serveis d'orientació laboral.	d'inserció laboral.

4	_	
-	١	/

ÀREES D'INTERVENCIÓ	OBJECTIUS	ACTUACIONS
A. VALORACIÓ AUDIOLÒGICA I AUDIOPROTÈTICA	1. Valorar puntualment la capacitat auditiva dels alumnes sords atesos.	1.1 Control puntual en cas de preveure canvis i variacions.
	2. Valorar puntualment l'ajustament dels audiòfons per adequar-lo a la capacitat auditiva de l'alumne.	2.1 Control puntual en cas de variació.
B. VALORACIÓ LINGÜÍSTICA I PSICOPEDAGÒGICA	•	1.1. Seguiment de l'evolució lingüística dels alumnes atesos. 1.2. Anàlisi de les conseqüències curriculars i socials del perfil lingüístic de l'alumne per tal de determinar la continuïtat o finalització de la intervenció.

ÀREES D'INTERVENCIÓ	OBJECTIUS	ACTUACIONS
C. ATENCIÓ LOGOPÈDICA	1. Mantenir l'atenció logopèdica en aquells alumnes sords que encara no hagin consolidat les estratègies i tècniques del llenguatge oral i escrit que els faciliten l'accés a la informació i als aprenentatges de manera autònoma.	Orientació als professionalsSeguiment de l'alumne
D. ATENCIÓ A LES FAMÍLIES		1.1. Informació de tot tipus de recursos personals, laborals, socials, d'oci que no es trobin en l'àmbit escolar.

ÀREES D'INTERVENCIÓ	OBJECTIUS	ACTUACIONS
E. ATENCIÓ ALS CENTRES	1. Informar i orientar puntualment als centres sobre les necessitats específiques de l'alumne sord.	1.1 Informació sobre recursos i ajudes tècniques.1.2 Col·laboració en les proves d'accés a la universitat.
F. RELACIÓ AMB ALTRES SERVEIS	1. Establir vies de comunicació i coordinació amb els diferents serveis dependents d'altres departaments (Treball, Benestar Social,) i associacions que ofereixin serveis d'orientació laboral.	professional i d'inserció laboral.